

עין משפט
נר מצוה

עה:

מרובה פרק שביעי בבא קמא

מסורת הש"ס

(א) [מהדרין מל: עתה]
(ב) [מסופה לכו בליל]
(ג) [רש"ל, ד] [בס"ב]
(ד) [ד"ה ראה]

הגהות הב"ח

(א) ג' על פי עמנו דלא
מחייב בליל ומכאן
נמחק: (ב) שם נתיב גנבה
בליל ומכאן
(ג) שם טעמא דאמר
גנבה דחייב עמנו בקרן
הוא דפטור: (ד) רש"י
ד"ה ה"ב אלף וסי' אלף
ה"ב דגניבה מוחזקת עמנו
היה:

מוסף רש"י

ובל עדות שאי אתה
יכול להוסיף לא
היא עדות. דהשתא
אמר (דברים יט) ודעו
השופטים היטב והנה עד
שקר העד וגו' ופשיטא לו
כאשר זמם לפשות וגו',
עדות שאינה יכול לקיים
בה פורק הנה היא עדות
ואי לא לא נפשיטא י"ב.
ובענין סנהדרין מה.

ה"ב אלף לאו הא קמ"ל גנב על פי שנים וטבח ומכר ע"פ עמנו או ע"פ אחד דלא חייב עמנו בקרן הוא דאמרין ע"פ עמנו כו'. כלומר כבי האו גזונא הוא דאמר דומיא דעד אחד לחיבה כי הדר אמו סהדי אכל היכא דגניבה (ו) עמנו מודה לא אמרין דומיא דעד אחד: ניסני גנבתי או שאמר טבחתי ומכרתי. פטור מהשלומי ד' וה' ושמינן מינה מרתי דאע"ג דלא הודה אלף אטעיהא ופטור עמנו מכלום הוא הודאה אלף מדלא מני הכי ש"מ טעמא דאמר גנבתי כו': ליטא כפנאלי. הודאה דטעיהא ז"ל הודאה היא כלל הודאה דגניבה דלא מחייב עמנו בקרן לפטורו א"ס כלא עדים או לא: בעלמא כולל. דכיון דלא גנב לא טבח והראשונים משלמין כפל והוא פטור והאחרונים פטורין: כוונתו עדי טעיהא. ולא עדי גניבה: וכן משלמין פטורין שלשה. לגנב: אליטא ארישא. דהחזמו עדי גניבה וקאמר סומכוס הן משלמין כפל כשכילו לבעלים כמשפטו והוא משלם שלשה משום טעיהא דעדי טעיהא לא החזמו: וליטא ליה לסומכוס כו'. הא ודאי כיון דלא גנב לא טבח: אלף לאו על כרחיך מילתא אחריסי.

אמר רבנן דקאי סומכוס עלה ולא משכח דמיקו מילתא דקומכוס אשתא קמא שפיר אלף הכי כגון דאמו כו': אין גנבתי. והך הודאה דגנב לאו הודאה היא דהא מחמת הני עדים דקאמרין ליה גנבתי הוא דמודה אלף הודאה דטעיהא ומכירה לאו מחמת ביעתותיהו אורי דהא לא אמרי ליה [ע"פ] אלף גנבתי: ואיסי כעל הכי סהדי. אחריני דגנב וטבח ומכר וקאמרין רבנן דהן משלמין תשלומי כפל לגנב והגנב לבעלים והוא פטור מד' וה' דהא אורי אטעיהא והודאה היא וזא"ג דאיתי כעל הכי סהדי דגנבתי פטור דהודאה גמורה היא ח"ף ע"פ של חייב עמנו בקרן וקאמר לכו סומכוס הן משלמין כפל והוא משלם תשלומי שלשה דהודאה דטעיהא לאו הודאה היא שהרי פטור עמנו מכלום: רבנן סברי אע"ג דגניבה מחמת עדים קא מוד. ואינה הודאה ומכאן לשלם לבעלים אותו כפל שטעל מאלו: הודאה דטעיהא. דלאו מחמת ביעתותא אורי מיהא הודאה היא ופטור מד' וה' אע"ג דפטור עמנו מכלום כהודאה זו דהא הודאה שגנבתי כמאן דאמר לא גנבתי דמי דמחמת קמאי אורי ומה דמחייב בקרן וכפל משום עדות האחרונים הוא ולא משום הודאה: לא דכולי עלמא הודאה דטעיהא. כלל הודאה דגניבה לאו כלום היא לפטורו במקום עדים כרבי יוחנן ואי הכי סהדי כמרמי סהדותא מעליהא היא לא הוי פטור ליה רבנן אלף הכא בעדות שאי אתה יכול להוסיף עסקין וכגון דהני עדים אחרונים הכשרים שהביא כעל הכי להעיד שגנב וטבח ומכר על פי הגנב

אלא לאו הא קמ"ל גנב על פי שנים וטבח על פי עד אחד או על פי עצמו (א) הוא דלא מחייב עצמו בקרן הוא דאמרין ע"פ עצמו דומיא דע"פ עד אחד מה ע"פ עד אחד כי אתי עד אחד מצטרף בהדיה מחייב על פי עצמו גמי כי אתו עדים מחייב אבל גנב וטבח ומכר ע"פ עד אחד או ע"פ עצמו דחייב עצמו בקרן לא אמרין על פי עצמו דומיא דעל פי עד אחד ברייתא דתניא ראה עדים שמישמשין ובאין ואמר גנבתי אבל לא טבחתי ולא מכרתי אינו משלם אלא קרן למה לי למיתנא ואמר גנבתי אבל

לא טבחתי ולא מכרתי ניתני (א) או גנבתי או טבחתי ומכרתי אלא הא קמ"ל טעמא דאמר גנבתי (א) הוא דחייב עצמו בקרן דפטור אבל אמר לא גנבתי ובאו עדים שגנב וחזר ואמר טבחתי ומכרתי ובאו עדים שטבח ומכר דלא חייב עצמו בקרן חייב אלמא הודאה דטעיהא לאו הודאה היא אמרי לא היא גופא קמ"ל רבין דאמר גנבתי אע"ג דאמר לא טבחתי ולא מכרתי ובאו עדים שטבח ומכר פטור מאי טעמא תשלומי (ארבע) חמשה אמר רחמנא ולא תשלומי ארבעה ולא תשלומי שלשה לימא כתנאי יהיו שנים מעידין שגנב והיו שנים מעידים אותו שטבח ומכר החזמו עדי גניבה עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה החזמו עדי טביחה הוא משלם תשלומי כפל והן משלמין תשלומי שלשה משום סומכוס אמרו הן משלמין תשלומי כפל והוא משלם תשלומי שלשה לפר ושנים לאיל אהייא קאי סומכוס אילימא ארישא לית ליה לסומכוס עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה ואלא אסיפא שפיר קאמרי רבנן הוא משלם תשלומי כפל והם משלמין תשלומי שלשה אלא מילתא אחריתי איכא בינייהו כגון דאתו בי תרי אמרי ליה גנבת אמר להו אין גנבתי וטבחתי ומכרתי מיהו לא בפניכם גנבתי ואייתי סהדי ואומניהו דלא באפייהו גנב ואייתי בעל הבית סהדי ואסדירו ביה דגנב וטבח ומכר ובהודאת טביחה קמיפלגי דרבנן סברי אע"ג דהודאה דגניבה מחמת עדים הוא דקא מודה הודאה דטעיהא הודאה היא ופטור וסומכוס סבר כיון דהודאה דגניבה מחמת עדים הוא דקא מודה דטעיהא לאו הודאה והנך עדים קמאי דאומניהו משלמין תשלומי כפל והוא משלם שלשה לפר ושנים לאיל אמר רב אחא בריה דרב איקא לא דכולי עלמא הודאה דטעיהא לאו הודאה היא אלא בעדות שאי אתה יכול להוסיף עסקין וכגון דאתו סהדי ואמרי ליה גנבת ואמר להו גנבתי וטבחתי ומכרתי מיהו לא בפניכם גנבתי אלא בפני פלוני ופלוני ואייתי סהדי ואומניהו דלא באפייהו גנב ואתו פלוני ופלוני ואסדירו ביה דגנב וטבח ומכר ובהא קמיפלגי דרבנן סברי הויא לה עדות שאי אתה יכול להוסיף וכל עדות שאי אתה יכול להוסיף לא הויא עדות וסומכוס סבר עדות שאי אתה יכול להוסיף הויא עדות והא קיימא לן דעדות שאי אתה יכול להוסיף לא הויא עדות הני מילי היכא דלא ידעי באיזה יום באיזה שעה דליכא לעדות כלל אבל הכא סיועי הוא דקא י"מסייעי ליה אמר מר הן משלמין תשלומי כפל מדקא מודה דגנב קרן בעי שלומי אמר רבי אלעזר משמיה דרב תני

ברייטא דתניא ראה עדים כו'. מיהא דאמאי לא הביא מתניתין דפרק כהנא דשנועות ודף מט. (א) דלעיל ודאי ניחא שמינא ברייתא לפי שרץ לנדקדק מסיפא דריא בר' שמעון דלא מתיבא במתני' דשנועות אכל הכא אין צריך לנדקדק כלל מסיפא וי"ל דמתני' דשנועות ידע שפיר דליכא לחיי' דהא גופא קמ"ל דקאמר כפומן אכל ברייתא שמוספת על המשנה סבור דקמ"ל דהודאה דטעיהא לאו הודאה היא: משלם

הביאם שאמר הגנב כבית דין כפני פלוני ופלוני גנבתי כדמפרש ואזיל ואמו פלוני ופלוני כו': רבנן פטרי ליה לגנב מארבעה וחמשה אלף משלם כרן לצדו והוא טעל כפל מן הראשונים שצו להפסידו כפל וקנסא לא משלם מאי טעמא דהני סהדי כמרמי אין עדים דליקן יכול להוסיף ולקיים בעדות זו דין אומה שהרי הוא הודה תחילה שגנבתי גנב ועל פיו בלא להעיד ולאו עדות היא הלכך אמאי מחייבת ליה אהודאת פיו על פי עמנו לא יטלם קנס ואהא מילתא קאי סומכוס וסבר עדות שאי אתה יכול להוסיף עדות היא ועדים המוזמין משלמין תשלומי כפל לבעלים במקום גנב והוא משלם שלשה לפר דהא אמו סהדי דטבח ומכר: כני מילי. דלא הויא עדות: היכא דאמרי לא ידעין כציוו יום כציוו שעה. דליכא למימר דלחכי בעדי דמסתפו דלא לימו סהדי דלומניהו והלא כנאותה שעה עמנו הייחם ועדים שקרנים הם: אלף הכא. דהא דאין אתה יכול להוסיף היינו משום דקושטא קא מסידי מכל שכן עדותן עדות דקויעי קא מסייעי להו הלכך הן ראשונים שהחזמו משלמים כשכילו כפל והוא משלם שלשה תשלומי חמשה דפר ושנים לאיל ויהא ליה דהודאה דגניבה מחמת ביעתותא דקמאי אורי והודאה דטעיהא לאו הודאה היא אלא בפני פלוני ופלוני ואמרי ליה גנבת ואמר להו גנבתי וטבחתי ומכרתי מיהו לא בפניכם גנבתי אלא בפני פלוני ופלוני ואייתי סהדי ואומניהו דלא באפייהו גנב ואתו פלוני ופלוני ואסדירו ביה דגנב וטבח ומכר ובהא קמיפלגי דרבנן סברי הויא לה עדות שאי אתה יכול להוסיף וכל עדות שאי אתה יכול להוסיף לא הויא עדות וסומכוס סבר עדות שאי אתה יכול להוסיף הויא עדות והא קיימא לן דעדות שאי אתה יכול להוסיף לא הויא עדות הני מילי היכא דלא ידעי באיזה יום באיזה שעה דליכא לעדות כלל אבל הכא סיועי הוא דקא י"מסייעי ליה אמר מר הן משלמין תשלומי כפל מדקא מודה דגנב קרן בעי שלומי אמר רבי אלעזר משמיה דרב תני

קב א מיי פכיה מהל'
עדות הלכה ו:
קב ב מיי פכיה מהל'
עדות הלכה ו: ופ"ב
מהל' וזאת הלכה ט קמא
לאין קמא:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones